

Prvi slovenski dnevnik v
Zjednjih državah.
Izhaja vsak dan izvzemši
nedelj in praznikov.

Glas Naroda

List Slovenskih delavcev v Ameriki.

The first Slovenic Daily in
the United States.
Issued every day except
Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 1279 RECTOR.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 1279 RECTOR.

NO. 268. — ŠTEV. 268.

NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 20, 1907. — V SREDO, 20. LISTOPADA, 1907.

VOLUME XV. — LETNIK XV.

Marinković oproščen. Uspeh vzajemnosti.

JANDRIJA MARINKOVČ, KTERE
REMU JE PRETILO SMRT
NA VEŠALIH, JE
REŠEN.

Potom slavjanskega časopisa se je
avstrijskemu poslanstvu po-
srečilo nabrat za zago-
vorništvo de-
nar.

ZAHVALA AVSTRIJSKEGA KON- ZULATA.

Vsakomur je še v spominu, ko smo
evojedno v "Glasu Naroda" ob-
javili prošlo, s kero smo po inicjati-
tivi avstrijskega generalnega konzula-
lata v New Yorku, oziroma posla-
vodev avstrijskega poslanstva, baro-
na Ljudevita Ambrozyja, avbavili
prošlo, s kero smo naše tu živeče
rojake pozvali, da pomagajo potom
prstovljovih denarnih doneskov na-
brati potrebno sveto za zagovor Hr-
vata Jandrije Marinkovića, kteri je
bil odobren umora. Marinković je
trdil, da je izvršil ubojstvo v silo-
branu, toda vse to mu ne bi mnogo
nasnilo, ako bi se ne posrečilo nabaviti
potrebne svote za dobov potrebi-
nih prič, s kero pomočjo bi se lahko
dokazalo, da je Marinković storil to
v silobranu in da je bil že preje ne-
koč v bolnici, ker se mu je omrzel
duh. Slednje dejstvo bi mu se lahko
šteло za olajševalno okolnost, kar bi
ga prav gotovo resilo smrti na ve-
čilih.

Poslovni imenovanega poslanškega
namestnika Ambrozyja smo se tem
raje odzvali, ker se je tu šlo za naj-
blizjega nam brata Hrvata, in v ko-
likor nam je znano, so to storili tudi
drugi slavjanski časniki v Ameriki.
Da ta poziv ni bil zamam, nam naj-
bolj dokazuje dejstvo, da se je v na-
šej republike nabralo 800, dočim so
v starej domovini nabrali svetico \$300.
To je zadostovalo, da je zagovor-
ništvo zamoglo nabaviti potrebne
dokaze v silobranu in činu, storjenem
v hipej blaznosti, kot posledica pre-
jeve Marinkovičeve bolezni na živ-
čilih.

Sedaj nam avstrijski generalni kon-
zulat v New Yorku naznana, da je
ravnokar dobil od poslanstva v
Washingtonu obvestilo, da je glasom
poročila avstrijsko konzulatu v San
Francisco, Cal., imenovan Marinković
popolnoma oproščen vsake kriv-
de, tako da je zopet svoboden.

Večkrat se je v gotovih krogih tu-
kaj in tudi v Avstriji zatrjevalo, da se
avstrijsko poslanstvo, kakov tudi
konzulatu na zmenju za Slavjane, če
se slednji v Ameriki obrnejo do njih.
Zgorajšnji slučaj nam pa jasno kaže,
da temu ni tako in da so vse
tako trdite le prazno natoletovanje.
Ako bi se avstrijsko poslanstvo v
Washingtonu ne zavzel za imenovanega
Marinkovića, bi niti mi, niti
Hrvati ne vedeli, kako žalostna osoba
mu preti in nesrečno bi moral
v tujini umreti na vešalih, ne da bi
bil odgovoren za svoj čin.

PROTI ORGANIZOVANEMU DE-
LAVSTVU.

American Federation of Labor nabira
denar za obrambo pred or-
ganizovanimi delo-
dajalci.

Norfolk, Va., 19. januarja. Ker so
organizovani ameriški delodajaleci na-
brali, kakor se zatrjuje, podrgnili milijon
dolarjev, ktero svoto bodo raba-
li za boj proti organizovanemu de-
lavstvu, je tu zborujoča organizacija
American Federation of Labor skle-
nila nabrali pol milijona dolarjev, da
se na ta način branijo pred organizo-
vanimi delodajalcami. To svoto bo-
do nabrali tako, da bode moral vsak
član organizacije v nadalje plavati
na mesec po jeden cent v ta namen.
Na ta način bode organizacija dobila
vsoko leto po pol milijona dolarjev.
Boj proti organizovanim delodajal-
cem bodo vodil vodja Gompers.

Velikansko naseljevanje. Nadkriljuje minola leta.

DETENCIJSKI PROSTORI NA NA-
SELNIŠKEM OTOKU V NA-
ŠEJ LUKI SO PRENA-
POLNjeni.

Število naseljencev se vedno bolj
množi in sicer kljub krizi.
BOŽIČNICA.

Naseljniški otok Ellis Island v našej
luki je tako prenapoljen, da se ne
da popisati in da kaj tactega druga
leta v sedanji dobi še ni bilo na imen-
ovanem otoku. Naseljevanje, ktero
prične druga leta v jeseni nazadovati,
leta še vedno napreduje in število
novih naseljencev postaja od due do
due večje. Uradniki na Ellis Islandu
trdijo, da se sedaj še ni pričakovati,
da bi se število naseljencev tako hitro
pomanjšalo, kajti časi v Evropi so
vedno slabiji. Samo tekmo tega tedna
pride v našo luko 23 oceanških par-
iskov, kteri vse so nakrani z naseljenjem.
Mnogo naseljencev, kteri so prišli s
temi pariski na otok, bodo moralo se-
vesti ostati v detencijskih prostorih
na otoku, kajti naseljniški urad se ne
more ločiti od svojih gostov in jim
tako oskrbi, da zamejajo po možnosti
rojake pozvali, da pomagajo potom
prstovljovih denarnih doneskov na-
brati potrebno sveto za zagovor Hr-
vata Jandrije Marinkovića, kteri je
bil odobren umora. Marinković je
trdil, da je izvršil ubojstvo v silo-
branu, toda vse to mu ne bi mnogo
nasnilo, ako bi se ne posrečilo nabaviti
potrebne svote za dobov potrebi-
nih prič, s kero pomočjo bi se lahko
dokazalo, da je Marinković storil to
v silobranu in da je bil že preje ne-
koč v bolnici, ker se mu je omrzel
duh. Slednje dejstvo bi mu se lahko
šteło za olajševalno okolnost, kar bi
ga prav gotovo resilo smrti na ve-
čilih.

Detencijski prostore sedaj povečuje-
jo, toda dela le počasno napredujejo,
tako, da ni pričakovati, da bi se raz-
mere kmalo izboljšale.

Kakor vsake leto, tako bodo tudi
letos na otoku priredili naseljencem,
kteri se bodo o Božiču mudili na Ellis
Islandu, lepo božičnico z običajno po-
jedino in ob tej priliki bode na otoku
vladalo jedino veselje, ktere ga je
tukaj leta tu opaziti. V to svrbo so se
že sedaj ustanovili potrebni odbori.

Potovanje vojnega tajnika Zjed. držav Tafta.

DRŽAV TAFT, SE JE NAPO-
TIL IZ VLADIVOSTO-
KA V PETROGRAD.

List Novoje Vremja pozdravlja Tafta
in trdi, da so bile simpatije
Amerike povodom vojne
na nepravem mestu.

TRADICIJELNO PRIJATELJSTVO

Vladivostok, 20. nov. Vojni tajnik
Zjed. držav Taft in njegov spre-
mstvo se je včeraj popoldne ob 2. uri
odpeljal v Petrograd. Tafta je spre-
milo vse polno mornaričnih in drugih
častnikov na kolodvor. Za varnost go-
sta je vladta vse potrebno odredila.

Petrograd, 20. nov. Novoje Vremja
objavlja uvodni članek, s katerim iz-
javlja, da je vojni tajnik Taft, kakov
tudi vsak Američan na ruskih tleh
vedno in ob vsakem času dobrodošel
in zagotavlja, da ga bode vse ljudstvo
kar najkrajši sprejelo. Tradicio-
nelno prijateljstvo za največjo moder-
nijo republiko ni niti malo omajano
kljub napakanemu stališču, kterega je
Amerika zavzela povodom rusko-ja-
ponske vojne. S tem, da so bile ame-
riške simpatije tedaj na napakanem
mestu, je Amerika le sama sebi škodo-
vala in si ustavljala nevarnega
tekmeča. Narava Rusije je taka, da se
bode na pol poti približala Ameriki
v vseh vprašanjih, ktera se tičejo Pa-
cifika, seveda pod pogojem, da so po-
tomeni tudi dobitki obeh dežel jednaki.

Petrograd, 20. nov. Novoje Vremja
objavlja uvodni članek, s katerim iz-
javlja, da je vojni tajnik Taft, kakov
tudi vsak Američan na ruskih tleh
vedno in ob vsakem času dobrodošel
in zagotavlja, da ga bode vse ljudstvo
kar najkrajši sprejelo. Tradicio-
nelno prijateljstvo za največjo moder-
nijo republiko ni niti malo omajano
kljub napakanemu stališču, kterega je
Amerika zavzela povodom rusko-ja-
ponske vojne. S tem, da so bile ame-
riške simpatije tedaj na napakanem
mestu, je Amerika le sama sebi škodo-
vala in si ustavljala nevarnega
tekmeča. Narava Rusije je taka, da se
bode na pol poti približala Ameriki
v vseh vprašanjih, ktera se tičejo Pa-
cifika, seveda pod pogojem, da so po-
tomeni tudi dobitki obeh dežel jednaki.

Norfolk, Va., 19. januarja. Ker so
organizovani ameriški delodajaleci na-
brali, kakor se zatrjuje, podrgnili milijon
dolarjev, ktero svoto bodo raba-
li za boj proti organizovanemu de-
lavstvu, je tu zborujoča organizacija
American Federation of Labor skle-
nila nabrali pol milijona dolarjev.
Boj proti organizovanim delodajal-
cem bodo vodil vodja Gompers.

La Mano Bianca in italijanska "kultura".

V CHICAGU SO USTANOVILI MI-
BOLJUBNI ITALIJANI NO-
VO DRUŽBO PROTIV
ORGANIZACIJI LA
MANO NERA.

Na ta način mislijo, da bodo storili
konec vedno se množečim
lopoščinam.

NOVI ZLOČINI.

Chicago, Ill., 19. nov. Ker postajajo
zločini znane italijanske tajne orga-
nizacije zavrnih morilev in roparjev
v novejšem času vedno bolj mnogo-
številne, so tukajšnji pošteni Italijani
leta še vedno napredujejo in število
novih naseljencev postaja od due do
due večje. Uradniki na Ellis Islandu
trdijo, da se sedaj še ni pričakovati,
da bi se število naseljencev tako hitro
pomanjšalo, kajti časi v Evropi so
vedno slabiji. Samo tekmo tega tedna
pride v našo luko 23 oceanških par-
iskov, kteri vse so nakrani z naseljenjem.
Mnogo naseljencev, kteri so prišli s
temi pariski na otok, bodo moralo se-
vesti ostati v detencijskih prostorih
na otoku, kajti naseljniški urad se ne
more ločiti od svojih gostov in jim
tako oskrbi, da zamejajo po možnosti
rojake pozvali, da pomagajo potom
prstovljovih denarnih doneskov na-
brati potrebno sveto za dobov potrebi-
nih prič, s kero pomočjo bi se lahko
dokazalo, da je Marinković storil to
v silobranu in da je bil že preje ne-
koč v bolnici, ker se mu je omrzel
duh. Slednje dejstvo bi mu se lahko
šteło za olajševalno okolnost, kar bi
ga prav gotovo resilo smrti na ve-
čilih.

Dr. C. Violini je pred tednom dni
dobil od La mano nera grozilno pismo,
kterim se mu preti, da mu bodo lo-
povi odvedli njegove štiri otroke, al-
tako ne plača \$8000. Ako tega ne
stori, mu bodo vse otroke pomorili.
Mnogo članov imenovani lopovske
organizacije je že znanih in sedaj se
je dognalo, da je med njimi tudi več
italijanskih malih politikov, kteri mi-
slijo, da jih bodo njihov politični upliv
varoval pred kazenskim zasledo-
vanjem.

DEČEK REŠIL PRIJATELJICO IZ MOKREGA GROBA.

OBRAVNJAVA PROTIV MORILKI SENATORJA BROWNA.

Pričakovati je zanimivih odkritij.

Washington, 18. nov. Zagovorniki
Mrs. Ane Bradley, ktera je ustrelila
senatorja Browna iz Utah, se boje, da
ne bode morilka fizično in duševno
propadla, predno se obravnava proti
njene konči. Oboževalca se je včeraj
zelo slabovo počutila in zvezče se je celo
trdilo, da se je skušala umoriti.

Dopoludne je bila izven ječe pri-
službi božej in tekem dneva jo je
več znanev obiskalo, med kriterimi pa

zadnji, ki je prim za obleko in pri-
nese. Odvetnik se je namreč pri-
pravil ves dan za nadaljevanje raz-
prave, ktera se je v ponedeljek zopet
pričela. Tekom tega tedna je priča-
kovati mnogo senzacijelnih odkri-
tij, kajti semkaj je prišlo mnogo pri-
nese.

Tarjeti, kjer je bila izven ječe pri-
službi božej in tekem dneva jo je
več znanev obiskalo, med kriterimi pa

zadnji, ki je prim za obleko in pri-
nese. Odvetnik se je namreč pri-
pravil ves dan za nadaljevanje raz-
prave, ktera se je v ponedeljek zopet
pričela. Tekom tega tedna je priča-
kovati mnogo senzacijelnih odkri-
tij, kajti semkaj je prišlo mnogo pri-
nese.

Atmosfera na Merkurju.

Geneva, N. J., 15. nov. Dr. William
R. Brooks, profesor zvezdonanrstva
v Hobartovem vseučilišču, je včeraj
opozaval planet Merkur na njegovem
potu krog sonca in pri tem natanko
opazil, da ima imenovana zvezda svojo
atmosfero ravno tako, kakor na-
zemlji. Krog planeta je sedaj tudi
videti natrjen holobar, kjer pa naj-
brez ni drugega, nego oblači.

Zmaga prohibicije v državi Alabama.

V DRŽAVI ALABAMI SO POTR-
DILI ZAKON, KI PREPOVE-
DUJE PRODAJO OPOJ-
NIH PIJAČ.

Temperenčniki so prijatelje dobre
kapljice prevarili.

PROHIBICIJA DRUGOD.

Montgomery, Ala., 20. nov. Senat
države Alabame je včeraj z 32 proti
dvema glasovom potrdil zakon, kjer
uvevajoča zavrnih morilev in roparjev
v novejšem času vedno bolj mnogo-
številne, so tukajšnji pošteni Italijani
leta še vedno napredujejo in število
novih naseljencev postaja od due do
due večje. Uradniki na Ellis Islandu
trdijo, da se sedaj še ni pričakovati,
da bi se število naseljencev tako hitro
pomanjšalo, kajti časi v Evropi so
vedno slabiji. Samo tekmo tega tedna
pride v našo luko 23 oceanških par-
iskov, kteri vse so nakrani z naseljenjem.
Mnogo naseljencev, kteri so prišli s
temi pariski na otok, bodo moralo se-
vesti ostati v detencijskih prostorih
na otoku, kajti naseljniški urad se ne
more ločiti od svojih gostov in jim
tako oskrbi, da zamejajo po možnosti
rojake pozvali, da pomagajo potom
prstovljovih denarnih doneskov na-
brati potrebno sveto za dobov potrebi-
nih prič, s kero pomočjo bi se lahko
dokazalo, da je Marinković storil to
v silobranu in da je bil že preje ne-
koč v bolnici, ker se mu je omrzel
duh. Slednje dejstvo bi mu se lahko
šteło za olajševalno okolnost, kar bi
ga prav gotovo resilo smrti na ve-
čilih.

Reggio di Calabria, Italija, 19. nov.
V pokrajini Reggio di Calabria se je
včeraj popoldne ob 2. uri zopet pri-
strelil predstrel, kjer je bilo naj-
bolj čutiti v Brancaleone, Ferruzzano
in Bian

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation).

FRANK SAKSER, president.
VICTOR VALJAVEC, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of business of the corporation and
addresses of above officers: 109 Greenwich
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Za leto velja list za Ameriko \$3.00
" pol leta 1.50
" leto za mesto New York 4.00
" pol leta za mesto New York 2.00
" Evropa za vse leto 4.50
" " pol leta 2.50
" " cetr leta 1.75
V Evropo pošiljamo skupno tri številke.

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz
vezemski nedelji in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

— Advertisement on agreement.

— Donski brez podpisa in osobnosti se ne
nastavijo.

Denar naj se blagovoli pošiljati po
Money Order.

Pri spremembni krajcu naravnikov
prosim, da se nam tudi prejšnje bivališče
izraziti, da hitrejš naje moj naravnik.

Dopisom pa pošiljatim naredite naslov:

"Glas Naroda"

109 Greenwich Street, New York City.

Telefon: 1279 Rector.

Canadska vojna mornarica.

V British Columbiji so ustanovili
tamožnji patriotje posebno ligo, katera
namen je nabaviti si svojo mornarico,
kteri naj bode vedno pripravljeni
na vojno. Ta liga je sedaj naprosila vlado
v Londonu za pripodljanje šestih večih
vojnih ladij, ktere naj potem
vzdržuje canadska vlada ob svojem
pacifičnem obrežju in ktere naj tvo-
rijo jedro bodoče canadske vojne
mornarice.

Sest velikih vojnih ladij bi bilo že
lepo brodovje iz canadskega stališča,
seveda le v slučaju, ako bi bile
te ladije moderne in za vsak boj spo-
sobne. Mogoče je, da je Canada sedaj
v skrbih, ker pošljje naša republika
svoje vojne brodove na Pacifik? Ako je temu tako, je-li mogoče, da
si Canada domišlja, da zamore vzdrževati
mornarico, kar končno bi bila
Anglija prisiljena vzdrževati na ca-
nadskem pacifičnem obrežju, ali bi bila
prišljena to obrežje varovati pred
napadi Zjednjene držav? Mogoče je tudi, da je Japonska ona
vražnik, pred katerim se mora Canada sedaj kar naenkrat zavarovati?

Toda kaj zamore opraviti par tan-
kij križark napram brodovju, ktero
je imelo veliko brodovje admirala
Roženštevskega?

Pri vsem tem je pa dejstvo, da je
Anglija Canado lepo podučila, da
Canadi ne preti od naše strani nikaka
nevarnosti s tem, da je opustila
vse trdnjave in mornarične postaje
ob canadskem atlantskem obrežju.

Anglija je nameč pripoznila, da je
Monroe-doktrina za Canado večje
vrednosti, nego katerakoli mornarica,
pa naj že bode angležka ali canad-
ska. Anglija je bila napram nam
vedno ljalna in radi tega se moramo
sedanjemu canadskemu predlogu ži-
dit. Toda ga ni hihce ne smatra resnim.

Canadske meje na kopnem niso
nikjer zavarovane in zavarovanje
teh mej je tudi nemogoče. Vsled te-
ga je vedno in vsaki čas mogoče, da
naše čete v slučaju vojne prekoracijs-
ske meje, kjerkoli se jim po-
ljubi. Radi tega ne potrebujejo niti
Zjednjene države, niti Canada vojne
mornarice.

Mađarsko divjaštvo.

Ružemberk, malo mesto na Slova-
škem, je Kalvarija slovaškega naroda.

Na tem mestu divja humska sur-
vost mađarska kakor nikjer drugod.

Lansko leto je Škof Párvy, kot verni
sluga mađarske vlade, vzel službo
zupnika Andreju Hlinki samo zato,
ker je Hlinka veren svojemu slova-
škemu narodu. Škof Párvy je pa
tudi drugod spravil narodno čuteče
zupnike iz službe in je nadomestil
z Mađari ali mađaroni, kar je po-
navadi že hujše. Na to je odgovorilo
ljudstvo v Lúčkah s šolsko in eker-
ske stavke, ki trajata že poldruge le-
to. V spominu je že zloglasna prava-
da proti celim trumi ružemberških Slo-
vakov dne 7. januarja 1906, ki je
vzdušno gnjus in odpor cele Evrope
proti mađarski nasilnosti. Pa vse
so ti hunske divjaki prekobil v ne-
deljo dne 27. oktobra 1907. Ta dan
kri in groze estane kot zgodovinski
dan zapisan v zgodovini slovaškega
mučenja.

Pred nekaj tedni so v Butte od-
slonili mnogo delavev v rudokopih in
topilinah; tudi v Anacondi in Great
Falls jih je mnogo zgubilo delo. Tudi
pri nas v East Heleni se delo manjša.
American Smelting & Refining Co.
neče več upati rude, ker ima svit-
sine in srebro prenizko ceno. Upamo-
pa, da se cene v kratek čas zvišajo
z delom bode zopet v starem tiru.
Toda oprejni moramo biti, da nam
denarja ne zmanjka!

Pozdrav vsem rojakom!

Sokolinec.

Sibirski povest.

Ruski spisal Vladimir Korolenko.

(Nadaljevanje.)

Eden vojakov me je sunil z bago-
netom in me je samo lahko oprasnil
na nogi; spodnakl sem se, pal
ljudem, da mi tukaj na tem mestu
izkopljajo moje poslednje prebivali-
šče; tukaj je bolje. Bo vsaj obveval
moj grob veter, ki prihaja od one
strani sem, in valovi od tam sem bo-
do pljuskal na breg, na moj grob...

Otdaj povračuje morski obrežji,

proti kateremu je bil vodil

zgubljen.

Jaz sem bil skočil pokoncu in sem
se ozrl: dva naših sta bila splezala
na skalo — spredaj je stal Saltanov,
poveljnik kordona. Daleč je bil znani
po deželi in vsi so se ga bali, celo
domačini; marsikdo naših ljudi je bil
pretrpel smrt od njegove roke...

Zdaj ni imelo priti tako — on sam

je bil izgubljen.

Z nami sta bila dva Čerkesa, hrabri
in zvita in gibena kakor mačke.

Eden se je vrgel Saltanovu nasproti,
sred na skali sta trčila skup.

Saltanov je ustrelil nanj iz revol-
verja, Čerkes je počenil in oba sta
pala po tleh; drugi Čerkes je misil,
da je njegov tovariš mrtev, in je be-
sen tekem tja.

Komaj smo se bili zavedli, kaj se
je zgodi, ko je bil z enim mahom
Saltanov odrezal glavo...

Skočil je pokoncu, se režal: v roki
je držal glavo grozovitega koman-
danta... Otrpli smo stali tu... Glasno
je zaklical nekaj v svojem jeziku, in
vse skupaj kličem: Z Bogom!

New York, 20. nov. 1907.

Uloga smo.

"Do konca svojega življenja
se moram izkazati hvaležnega ljudem,
s Sokolima!" je dejal in v resnicu,
odtedaj nam je izkazal marsikaj do-
brega in našim ljudem marsikako po-
moč. Poščite ga; pomagal bo tudi

mod. "Do konca svojega življenja
se moram izkazati hvaležnega ljudem,
s Sokolima!" je dejal in v resnicu,
odtedaj nam je izkazal marsikaj do-
brega in našim ljudem marsikako po-
moč. Poščite ga; pomagal bo tudi

mod. "Do konca svojega življenja
se moram izkazati hvaležnega ljudem,
s Sokolima!" je dejal in v resnicu,
odtedaj nam je izkazal marsikaj do-
brega in našim ljudem marsikako po-
moč. Poščite ga; pomagal bo tudi

mod. "Do konca svojega življenja
se moram izkazati hvaležnega ljudem,
s Sokolima!" je dejal in v resnicu,
odtedaj nam je izkazal marsikaj do-
brega in našim ljudem marsikako po-
moč. Poščite ga; pomagal bo tudi

mod. "Do konca svojega življenja
se moram izkazati hvaležnega ljudem,
s Sokolima!" je dejal in v resnicu,
odtedaj nam je izkazal marsikaj do-
brega in našim ljudem marsikako po-
moč. Poščite ga; pomagal bo tudi

mod. "Do konca svojega življenja
se moram izkazati hvaležnega ljudem,
s Sokolima!" je dejal in v resnicu,
odtedaj nam je izkazal marsikaj do-
brega in našim ljudem marsikako po-
moč. Poščite ga; pomagal bo tudi

mod. "Do konca svojega življenja
se moram izkazati hvaležnega ljudem,
s Sokolima!" je dejal in v resnicu,
odtedaj nam je izkazal marsikaj do-
brega in našim ljudem marsikako po-
moč. Poščite ga; pomagal bo tudi

mod. "Do konca svojega življenja
se moram izkazati hvaležnega ljudem,
s Sokolima!" je dejal in v resnicu,
odtedaj nam je izkazal marsikaj do-
brega in našim ljudem marsikako po-
moč. Poščite ga; pomagal bo tudi

mod. "Do konca svojega življenja
se moram izkazati hvaležnega ljudem,
s Sokolima!" je dejal in v resnicu,
odtedaj nam je izkazal marsikaj do-
brega in našim ljudem marsikako po-
moč. Poščite ga; pomagal bo tudi

mod. "Do konca svojega življenja
se moram izkazati hvaležnega ljudem,
s Sokolima!" je dejal in v resnicu,
odtedaj nam je izkazal marsikaj do-
brega in našim ljudem marsikako po-
moč. Poščite ga; pomagal bo tudi

mod. "Do konca svojega življenja
se moram izkazati hvaležnega ljudem,
s Sokolima!" je dejal in v resnicu,
odtedaj nam je izkazal marsikaj do-
brega in našim ljudem marsikako po-
moč. Poščite ga; pomagal bo tudi

mod. "Do konca svojega življenja
se moram izkazati hvaležnega ljudem,
s Sokolima!" je dejal in v resnicu,
odtedaj nam je izkazal marsikaj do-
brega in našim ljudem marsikako po-
moč. Poščite ga; pomagal bo tudi

mod. "Do konca svojega življenja
se moram izkazati hvaležnega ljudem,
s Sokolima!" je dejal in v resnicu,
odtedaj nam je izkazal marsikaj do-
brega in našim ljudem marsikako po-
moč. Poščite ga; pomagal bo tudi

mod. "Do konca svojega življenja
se moram izkazati hvaležnega ljudem,
s Sokolima!" je dejal in v resnicu,
odtedaj nam je izkazal marsikaj do-
brega in našim ljudem marsikako po-
moč. Poščite ga; pomagal bo tudi

mod. "Do konca svojega življenja
se moram izkazati hvaležnega ljudem,
s Sokolima!" je dejal in v resnicu,
odtedaj nam je izkazal marsikaj do-
brega in našim ljudem marsikako po-
moč. Poščite ga; pomagal bo tudi

mod. "Do konca svojega življenja
se moram izkazati hvaležnega ljudem,
s Sokolima!" je dejal in v resnicu,
odtedaj nam je izkazal marsikaj do-
brega in našim ljudem marsikako po-
moč. Poščite ga; pomagal bo tudi

mod. "Do konca svojega življenja
se moram izkazati hvaležnega ljudem,
s Sokolima!" je dejal in v resnicu,
odtedaj nam je izkazal marsikaj do-
brega in našim ljudem marsikako po-
moč. Poščite ga; pomagal bo tudi

mod. "Do konca svojega življenja
se moram izkazati hvaležnega ljudem,
s Sokolima!" je dejal in v resnicu,
odtedaj nam je izkazal marsikaj do-
brega in našim ljudem marsikako po-
moč. Poščite ga; pomagal bo tudi

mod. "Do konca svojega življenja
se moram izkazati hvaležnega ljudem,
s Sokolima!" je dejal in v resnicu,
odtedaj nam je izkazal marsikaj do-
brega in našim ljudem marsikako po-
moč. Poščite ga; pomagal bo tudi

mod. "Do konca svojega življenja
se moram izkazati hvaležnega ljudem,
s Sokolima!" je dejal in v resnicu,
odtedaj nam je izkazal marsikaj do-
brega in našim ljudem marsikako po-
moč. Poščite ga; pomagal bo tudi

mod. "Do konca svojega življenja
se moram izkazati hvaležnega ljudem,
s Sokolima!" je dejal in v resnicu,
odtedaj nam je izkazal marsikaj do-
brega in našim ljudem marsikako po-
moč. Poščite ga; pomagal bo tudi

mod. "Do konca svojega življenja
se moram izkazati hvaležnega ljudem,
s Sokolima!" je dejal in v resnicu,
odtedaj nam je izkazal marsikaj do-
brega in našim ljudem marsikako po-
moč. Poščite ga; pomagal bo tudi

mod. "Do konca svojega življenja
se moram izkazati hvaležnega ljudem,
s Sokolima!" je dejal in v resnicu,
odtedaj nam je izkazal marsikaj do-
brega in našim ljudem marsikako po-
moč. Poščite ga; pomagal bo tudi

mod. "Do konca svojega življenja
se moram izkazati hvaležnega ljudem,
s Sokolima!" je dejal in v resnicu,
odtedaj nam je izkazal marsikaj do-
brega in našim ljudem marsikako po-
moč. Poščite ga; pomagal bo tudi

mod. "Do konca svojega življenja
se moram izkazati hvaležnega ljudem,
s Sokolima!" je dejal in v resnicu,
odtedaj nam je izkazal marsikaj do-
brega in našim ljudem marsikako po-
moč. Poščite ga; pomagal bo tudi

mod. "Do konca svojega življenja
se moram izkazati hvaležnega ljudem,
s Sokolima!" je dejal in v resnicu,
odtedaj nam je izkazal marsikaj do-
brega in našim ljudem marsikako po-
moč. Poščite ga; pomagal bo tudi

mod. "Do konca svojega življenja
se moram izkazati hvaležnega ljudem,
s Sokolima!" je dejal in v resnicu,
odtedaj nam je izkazal marsikaj do-
brega in našim ljudem marsikako po-
moč. Poščite ga; pomagal bo tudi

mod. "Do konca svojega življenja
se moram izkazati hvaležnega ljudem,
s Sokolima!" je dejal in v resnicu,
odtedaj nam je izkazal marsikaj do-
brega in našim ljudem marsikako po-
moč. Poščite ga; pomagal bo tudi

Rodinka Polaneških.

—
Roman, poljski spisal H. Sienkiewicz,
poslovenil Podravski.

DRUGA KNJIGA.

(Nadaljevanje.)

Vrnivši se domov, najde Maszkovo pismo, ki se je glasilo tako-le:

"Bil sem pri Tebi danes že dvakrat. Nekov glupce me je oposoval vprivo mojih praktikantov zaradi dobrave, ki sem ti jo bil prodal. Ime mu je Gontowski. V tej stvari moram izpogovoriti s Teboj in zato pride k Tebi še enkrat pred večerom."

Pritekel je, še preden je minula ura. Ne da bi bil odložil plašč, je vprašal:

"Ali poznaš tega Gontowskega?"

"Poznam. To je sosed in sorodnik Plavickemu. Iz česa je nastalo vse in kaj se je pripetilo?"

Maszek odloži plašč in reče:

"Niti ne umem, odkod se je moga razširiti novica o tej prodaji, zakaj jaz je nisem bil povedal nikomur, ker mi je bilo dokaj do tega, da se ne bi raznesla."

"Naš agent Abdulski je odpotoval v Kremenu gledat dobravo. Gontowski je bržkone od njega pozvedel za prodajo."

"Čuj, kaj se je zgodilo. Danes so mi prinesli v pisarno posetnico Gon-

towskega. Ne vedo, kdo je, sem ga sprejel. Vstopil je nekaj capin in me vprašal, ali je res, da sem prodal dobravo in da hočem dati razkosati del Kremena. Seveda sem mu odgovoril v zvršanju, kaj je njemu do tega. On pa je dejal, da sem se zavezal plačevati iz Kremena dosmrtno rento staremu Plavickemu; ako pa s takšnim gospodarstvom oskubim Kremena, ne bo ničesar, ob kar bi se opiral poškodovanec. Lahko umem, da sem mu nasvetoval, naj vzame klobuk in naj si dobro zapne suknjo, ker je mrzlo, ter odide, odkoder je prišel."

"Znaj, da sem dovolj hladnokrvn žlovek, vendar pa se mi časih zdi, da jo te sen. Da bi me kdo oštreljal zato, ker prodajam svoje imetje — to je naravnost neumevno."

"Kaj hočeš storiti? Gontowskega pripravi, bržkone stari Plavicki do tega, da te pride prosi oprostila."

Na Maszkovem liu se pojavi izraz tako hladnega in trdovratnega sovrašča, da je Polaneškemu neprizakovano prisla v glavo misel:

"Ne, medved niti ne ve, kaj si je nakopal; sedaj pa mora izpiti ta med."

"Nihče me še ni žalil v življenju brez kazni in me tudi ne bo," reče Maszek, "toda ta žlovek me ni le osramotil, ampak mi je storil tako krivico, da niti sam ne ve."

"To je siromak, ki ni pri pameti."

"Saj tudi stekel pes ni pri pameti, a vendar ga ustrela. Vidis, da govorim hladnokrvno; začuj torej, kaj ti pravim: Doletela me je katastrofa, iz ktere se ne izklopil."

"Govoriš hladnokrvno, toda jeza te premaguje, in zato pretiraš."

"Nikakor. Bodti potrebitiv in poslušaj me do konca. Položaj je tak: Ako se moja poreka ne uresniči, ali ako se oddoli za nekaj mesec, pa vzbame zlojede mene, moje stalilice, moj kredit, moj Kremen in vse, kar imam. Rekel sem ti že, da plovem s poslednjim soparo — in neposled moram obstat. Gospodična Kraslavská me ne vzame iz ljubezni, ampak zato, ker ima že 29 let in ker se ji zdám, ako že ne zaželen, pa vsaj primeren ženin. Ako se ji zazdi, da nisem tak ženin, kakršnega me je imela, sva mahoma vsaksebi. Ako te dve dame danes pozvesta, da sem prodal dobravo v Kremenu iz potrebe — mi jutri gotovo vrnete besebo. Sedaj pa pomisli: Osramotitev je bila javna, zakaj navzoči so bili moji pisarji. Stvar ne ostane skrita. Uteglil bi jima mortda pojasnit, zakaj sem prodal dobravo — vendar pa ostanem na sramoti, dvoboju, ustavita občevanje z menoj, kot je ničemurnikom brez poštenja, ako ga pozovem, pa se spomni, kako sta te ženski pobožni, ki se zaradi te držata društvenimi obliki kakor nihče drug — ter se zato poslovita z menoj, kakor da sem pustolovec. Ako zademem Gontowskega, bo tudi konec, zakaj tedaj bom morilec; ako zadene on mene, me nevesta tudi ne bo hotela, če, da sem ničemurnik, ki sem se da ozmerjati in sem pri tem izgubil ravnotežje. Stavil bi sto na eno, da storita tako. Ali umeješ sedaj, zakaj sem ti dejal, da vzame zlojede mene, moj kredit, moje stalilice in vrhu vsega še Kremena?"

Polaneški okrene roko z vsem egoizmom brez misli, kakršnega je zmogen zgojš mož proti drugemu možu, do cigar usode mu ni dosti.

"Pah," reče, "Kremen kupim morda jaz od tebe. Toda položaj je težaven. Kaj namreč storiti z Gontowskim?"

Maszek mu odgovori:

"Dosej sem ravnal točno. Ker mi nisi hotel biti drug, mi hočeš biti morda priča?"

"Te prošnje ti ne morem odkleniti," reče Polaneški.

"Hvala ti! Gontowski stanuje v Saska hotelu."

"Jutri pojdem k njemu."

Tako po Maszkovem odhodu je odšel tudi Polaneški, da prebije večer pri Plavickih; spotoma pa si je misli:

"Z Maszkom se ni žaliti, in vsa stvar se ne konča kar tako. Toda kaj je meni do tega? Kaj je meni do njih vseh, in kaj je njim do mene? Vsa kdo stoji, za vraka, sam na svojih nogah."

Zdaj je pa je začutil, da je vendar še bitje na svetu, do katerga mu je nekoliko in ki misli nanj bolj nego nekoga drugega, in to bitje je Marica.

In res, ko je vstopil, je že spoznal iz tega, kako mu je stisnila roko, da je temu tako; takoj po pozdravu mu je dejala z nežnim in mirnim glasom: "Slutila sem, da pride. Glejte, čaša je že pripravljena za vas."

VI.

Ko je Polaneški dospel k Plavickim, 'e dobil ondi Gontowskega. Mlada žloveka sta se pozdravila očividno hladno in nejevoljno. Tega dne ni bilo na vsem svetu bolj nesrečnega žloveka, nego je bil Gontowski. Stari Plavicki se mu je posmehoval bolj nešic, zakaj bil je kaj dobre volje, češ, da dobi po sorodnici bogato dedičino; Marico je težila njegova navzočnost, in zaman se je trudila prikriti ta odpor z uljudnim vedenjem in z dobroščinstvo. Polaneški se je napsled delal, kakor ne bi ga videl. Bilo je tudi jasno, da Gontowski staremu Plavickemu še ni bil priznal ničesar; bal se je očitidno tudi, da Polaneški ne bi kaj povedal o njezini aferi z Maszkom ter svojima gospiteljema podrobno ne popisal te stvari.

Polaneški je takoj zasledil ta strah in se je radoval moči, ki mu jo je nudilo njegovo molčanje proti "medvedu". Da jo uporabi v Maszkovem prospah, je torej rajši molčal, vendar pa si ni mogel kaj, da ne bi kazoval Gontowskega drugače. Ves večer se je zabaval z Marico takor kakor še nikdar po Litkini smrti, kar je nadvaljalo Marico z očino radostjo. Prepustivši Gontowskega staremu Plavickemu, sta hodila oba v zapnem razgovoru po sobi, nato sta sedela pod ono palmo, pod ktero je bil videl Polaneški po svoji vrnitvi od pogreba gospa Emilia — ter se razgovarjala, da skoro vstopi v red usmiljenih sester. Toda Gontowske mu je časih zdelo, da se morata takoj razgovarjati le zaročenca, in je čutil pri tem, kar more čutiti duša, ne v vicih, zakaj duše v vicih imajo še nado, nego duša, ki prestopi vrata z nadpisom: "Lasciate ogni speranza." Zroč ju tako skupaj, si je tudi predstavljal, da je morda Polaneški kupil dobravo obenem z zemljoi, da tako pridobi vsaj kos Kremena za Marico, torej z njenou vednostjo in soglasno z njo. In ob samem pomislu na to, kake so je bil zmotil v tem primeru, ko je oštreljal Maszka, so mu vstajali lasje na glavi. Polaneški pa je poslušal njegovo kakor v polzvezni izgovarjala ali časih docela neprimerne odgovore in se čimdalje bolj zavabaval ob troških "vaščana", ki je bil v mestnih ulicah izgubil ostanek svojega razuma. Gospod Plavicki se je že imel za vzor velikega meščana.

Ko je prišel trenutek, da je Marica jela v drugi sobi pripravljati čaj in je gospod Plavicki odšel po smodku ter sta odstala oba mlada moža same, se je Polaneški obrnil h Gontowskemu in mu dejal: "Pojdova po čaju iz sobe; hočem izpogovoriti z vami o vaši aferi z gospodom Maszkom."

"I da," odgovori Gontowski, razumevši, da je Polaneški že Maszkova priča.

"V tem pa sta še moralia ostati pričaju in potem sedeti še dolgo, zakaj stari Plavicki ni hodil rad zgodaj ter je povabil Gontowskega na partijo Šaha. V tem pa sta gospodična Marica in Polaneški iznova sedela skupaj ter se živo razgovarjala, kar je "medveda" res močno mučilo.

"Prihod gospoda Gontowskega," reče zdaj Polaneški, "vam morati, gospodični, jako ljub, ker vas spominja Kremena."

"I da," odgovori Gontowski, razumevši, da je Polaneški že Maszkova priča.

"V tem pa sta še moralia ostati pričaju in potem sedeti še dolgo, zakaj stari Plavicki ni hodil rad zgodaj ter je povabil Gontowskega na partijo Šaha. V tem pa sta gospodična Marica in Polaneški iznova sedela skupaj ter se živo razgovarjala, kar je "medveda" res močno mučilo.

"Prihod gospoda Gontowskega," reče zdaj Polaneški, "vam morati, gospodični, jako ljub, ker vas spominja Kremena."

"I da," odgovori Gontowski, razumevši, da je Polaneški že Maszkova priča.

"V tem pa sta še moralia ostati pričaju in potem sedeti še dolgo, zakaj stari Plavicki ni hodil rad zgodaj ter je povabil Gontowskega na partijo Šaha. V tem pa sta gospodična Marica in Polaneški iznova sedela skupaj ter se živo razgovarjala, kar je "medveda" res močno mučilo.

"Prihod gospoda Gontowskega," reče zdaj Polaneški, "vam morati, gospodični, jako ljub, ker vas spominja Kremena."

"I da," odgovori Gontowski, razumevši, da je Polaneški že Maszkova priča.

"V tem pa sta še moralia ostati pričaju in potem sedeti še dolgo, zakaj stari Plavicki ni hodil rad zgodaj ter je povabil Gontowskega na partijo Šaha. V tem pa sta gospodična Marica in Polaneški iznova sedela skupaj ter se živo razgovarjala, kar je "medveda" res močno mučilo.

"Prihod gospoda Gontowskega," reče zdaj Polaneški, "vam morati, gospodični, jako ljub, ker vas spominja Kremena."

"I da," odgovori Gontowski, razumevši, da je Polaneški že Maszkova priča.

"V tem pa sta še moralia ostati pričaju in potem sedeti še dolgo, zakaj stari Plavicki ni hodil rad zgodaj ter je povabil Gontowskega na partijo Šaha. V tem pa sta gospodična Marica in Polaneški iznova sedela skupaj ter se živo razgovarjala, kar je "medveda" res močno mučilo.

"Prihod gospoda Gontowskega," reče zdaj Polaneški, "vam morati, gospodični, jako ljub, ker vas spominja Kremena."

"I da," odgovori Gontowski, razumevši, da je Polaneški že Maszkova priča.

"V tem pa sta še moralia ostati pričaju in potem sedeti še dolgo, zakaj stari Plavicki ni hodil rad zgodaj ter je povabil Gontowskega na partijo Šaha. V tem pa sta gospodična Marica in Polaneški iznova sedela skupaj ter se živo razgovarjala, kar je "medveda" res močno mučilo.

"Prihod gospoda Gontowskega," reče zdaj Polaneški, "vam morati, gospodični, jako ljub, ker vas spominja Kremena."

"I da," odgovori Gontowski, razumevši, da je Polaneški že Maszkova priča.

"V tem pa sta še moralia ostati pričaju in potem sedeti še dolgo, zakaj stari Plavicki ni hodil rad zgodaj ter je povabil Gontowskega na partijo Šaha. V tem pa sta gospodična Marica in Polaneški iznova sedela skupaj ter se živo razgovarjala, kar je "medveda" res močno mučilo.

Delavci na prostem

izpostavljeni mrazu in vlažnosti se ubrajajo do dolgotrajnejšega bolehanja za reumatizmom in neuralgijo, ako rabijo

Dr. RICHTERJEV

Sidro Pain Expeller,

ko čutijo prve pojave. To zdravilo odgovarja zahtevam nemških zakonov in ima neoprekrevljivi rekord tekom 35 let.

 V vseh lekarneh, 25 in 50 centov, ali pa pri izdelovalcu.

F. AD. RICHTER & CO.,
215 Pearl St., New York.

PATRICIA
odpluje 30. novembra ob 12:30 popol-

BLUECHER
odpluje 7. decembra ob 6. uri zjutraj.

AMERIKA
odpluje 12. decembra ob 11. uri dopol-

GRAF WALDERSEE
odpluje 14. decembra ob 1. uri popol-

PENNSYLVANIA
odpluje 21. decembra ob 6. zjutraj.

PRÉSIDENT GRANT
odpluje 28. decembra ob 10:30 dopol-

KAISERIN AUGUSTE VICTORIA
odpluje 4. januarja ob 11. uri dopol-

V SOUTHAMPTON:
(ameriška proga)

ST. PAUL
odpluje dne 23. novembra.

NEW YORK
odpluje dne 30. novembra.

ST. LOUIS
odpluje dne 7. decembra.

PHILADELPHIA
odpluje dne 14. decembra.

Odbor:
Fran Valant, 54 Troy Hill Road,
Allegheny.

Dom. Strniša, 4 Rueckenbach St.,
Allegheny.

Ivan Kašek, 80 Water Street,
Allegheny.

Fran Hrovat, 5103 Butler Street,
Pittsburg.

Zastavonoša Fran Gojov, 1011 Gen-

ress St., Allegheny.

Delegat Ferdinand Volk, 122 42d St., Pittsburg.

Ako ked je želi pojavnila še o drugih, ne tukaj naznanih parnikih naj se z zaupanjem obrne pismem potom na znano slovensko tvořko:

FRANK SAKSER CO.,
109 Greenwich St., New York, N. Y.

odpluje 27. novembra ob 9. uri dopol-

Postrežba točna in izbrana.

Vsem Slovencem in drugim Slovenom

se toplo priporoča.